

**КБ ПРВ ОТВОРЕН ДОБРОВОЛЕН
ПЕНЗИСКИ ФОНД - СКОПЈЕ**

Финансиски извештаи

за годината завршена на
31 декември 2019

со Извештај на независниот ревизор

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Извештај за нето средствата на Фондот	1
Извештај за работењето на Фондот	2
Извештај за промените на нето средствата	3
Извештај за показатели според сметководствени единици	4
Извештај за бројот на сметководствени единици	5
Белешки кон финансиските извештаи	6
ПРИЛОЗИ	25

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до членовите на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје („Фондот“), прикажани на страните од 1 до 33, кои се состојат од извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2019 година, извештајот за работењето, извештајот за промените на нето средствата, финансиските показатели според сметководствени единици и извештајот за бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („МАПАС“), како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и проценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени политики и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Извештај на независниот ревизор

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Фондот на 31 декември 2019 година, како и неговата финансиска успешност, промените на нето средствата и промените на бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Скопје, 10 февруари 2020 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Срѓан Рангеловиќ

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Срѓан Рангеловиќ

Извештај за нето средствата на Фондот

(во илјади Денари)

На 31 декември

	Белешки	2019	2018
Парични средства	3	20.123	17.416
Побарувања од вложувања	4	189	380
Побарувања од други пензиски фондови	4	146	-
		20.458	17.796
Вложувања во хартии од вредност и депозити			
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	5	626.385	586.479
Финансиски средства кои се расположливи за продажба	6	155.669	61.768
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	7	193.765	132.565
		975.819	780.812
Вкупно средства		996.277	798.608
Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд – достасани и неисплатени		1.979	-
Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		3.329	-
Обврски кон Друштвото за управување со Фондот		861	752
Останати обврски на пензискиот фонд		68	114
Вкупно обврски	8	6.237	866
Нето средства на Фондот		990.040	797.742
Број на издадени сметководствени единици		5.457.633,768183	4.873.294,500970
Вредност на сметководствена единица (во Денари)		181,404697	163,696595
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот (кумулативни)		902.922	771.376
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство (кумулативни)		4.418	3.682
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок (кумулативни)		(103.454)	(77.376)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство (кумулативни)		(7.070)	(3.596)
Добивка од тековната финансиска година		89.327	1.994
Акумулирана добивка од претходни години		103.623	101.630
Ревалоризација на хартии од вредност расположливи за продажба (кумулативна)		274	32
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		990.040	797.742

Финансиските извештаи на Фондот се одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 21 јануари 2020 година.

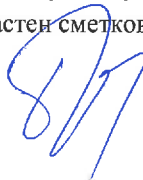
Г-ѓа Весна Стојановска

Генерален директор

Г-ѓа Билјана Русомарова

(Овластен сметководител бр. на уверение 0102628)

Г-дин Предраг Милошевски

Втор генерален директор

Извештај за работењето на Фондот

(во илјади Денари)			
За годината што завршува на 31 декември			
	Белешки	2019	2018
Приходи од вложувања			
Приходи од камати и амортизација на дисконтот (премија)	9	20.438	18.510
Приходи од дивиденди	10	5.895	4.586
Реализирани капитални добивки	11	933	3.522
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиски инструменти		115	509
Други неспоменати приходи		-	1
Вкупно приходи од вложувања		27.381	27.128
Расходи			
Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот		7.948	6.782
Реализирани капитални загуби	11	855	3.035
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиски инструменти		114	488
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	12	4	17
Други расходи		-	4
Вкупно расходи		8.921	10.326
Нето добивка од вложувања во хартии од вредност		18.460	16.802
Нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност			
Нереализирана капитална добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност, нето	13	70.889	(14.803)
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти		(22)	(5)
Вкупно нереализирани добивки/ (загуби) од вложувања во хартии од вредност		70.867	(14.808)
Нето зголемување на нето средствата на Фондот		89.327	1.994

Извештај за промените на нето средствата

	(во илјади Денари)	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Нето добивка од вложувања	18.460	16.802
Вкупно нерезализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност	70.867	(14.808)
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	242	32
Нето зголемување на нето средствата на Фондот	89.569	2.026
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	131.546	138.798
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промени на членство	735	1.406
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	(26.078)	(37.496)
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(3.474)	(1.233)
Вкупно зголемување на нето средствата од трансакции со сметководствените единици	102.729	101.475
Вкупно зголемување на нето средствата	192.298	103.501
Нето средства на почетокот на годината	797.742	694.241
Нето средства на крајот на годината	990.040	797.742
Број на сметководствени единици		
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	749.204,487001	839.672,879379
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	4.175,800354	8.402,903592
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(149.857,591756)	(226.781,997145)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други фондови од промена на членство	(19.183,428386)	(7.411,597951)
Вкупен број на сметководствени единици	584.339,267213	613.882,187875

Извештај за показатели според сметководствени единици

	(во илјади Денари)	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Нето средства на Фондот на почетокот на годината	797.742	694.241
Број на сметководствени единици на почетокот на годината	4.873.294,500970	4.259.412,313095
Вредност на сметководствена единица на почеток на годината (во Денари)	163,696595	162,989756
Нето средства на Фондот на крајот на годината	990.040	797.742
Број на сметководствени единици на крајот на годината	5.457.633,768183	4.873.294,500970
Вредност на сметководствени единици на крајот на годината (во Денари)	181,404697	163,696595
Дополнителни показатели и податоци		
Однос - расходи ¹ / просечни нето средства на Фондот ²	0,009	0,009
Однос - нето добивка од вложувања / просечните нето средства на Фондот ³	0,021	0,022
Стапка на принос на Фондот ⁴	6,19% ⁵	5,48% ⁶

¹ показателот се добива кога збирот од позициите Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот и Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци од Извештајот за работење на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

² просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците;

³ показателот се добива кога позицијата Нето добивка од вложувања во хартии од вредност од Извештајот за работење на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

⁴ се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови.

⁵ Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 5,62%

⁶ Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 4,27%

Извештај за бројот на сметководствени единици

За период 01.01.2019 – 31.12.2019

Опис	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на годината	4.873.294,500970	797.742
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на годината	749.204,487001	131.546
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство во текот на годината	4.175,800354	735
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(149.857,591756)	(26.078)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(19.183,428386)	(3.474)
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на годината	5.457.633,768183	900.471

Вредност на сметководствената единица	
На почетокот на годината (во Денари)	163,696595
На крајот на годината (во Денари)	181,404697

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје (“Фондот”) е отворен инвестициски фонд основан во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за инвестициони фондови објавени во Службен весник на Р. Северна Македонија. Фондот го сочинуваат средствата од доброволните придонеси на членовите на Фондот и приносите од инвестираните придонеси, намалени за надоместоците што се наплатуваат од доброволниот пензиски фонд.

Сопственици на Фондот се неговите членови.

Со средствата на Фондот управува КБ Прво пензиско друштво АД Скопје, (“Друштво за управување со средствата на Фондот”), врз основа на одлука на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“Агенцијата”, “МАПАС”) (Одлука со број 02-02 од 2 декември 2009). Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување со средства.

Банка чувар на имот е Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје (“Шпаркасе”).

На 31 декември 2019 вкупниот број на членови на Фондот изнесува 14.596 (2018: 14.322 членови) од кои 11.396 се членови на професионални пензиски шеми (2018: 11.292 членови), а 3.200 се индивидуални договори за членство (2018: 3.030 членови).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка

Финансиските извештаи на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд-Скопје се подготвени во согласност со Законот за задолжително и доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови и Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишани од МАПАС, објавени во Службен весник на Република С. Македонија.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од Агенцијата.

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено.

2.2 Парични средства

Паричните средства вклучуваат салда на трансакциските денарски и девизни сметки.

Фондот има наменска денарска сметка за придонеси каде се вршат уплати на парични средства од членовите.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Парични средства (продолжение)

Исто така фондот има денарска и девизна сметка за инвестиции преку кои се вршат плаќања и наплати поврзани со работењето а во склад со законската регулатива.

2.4 Финансиски средства

Фондот ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и кредити и побарувања.

Раководството ги класифицира вложувањата во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување)

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации на цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Вложувањата кои се чуваат до достасување се не-дериватни финансиски средства со фиксни или одредливи начини на плаќање и фиксна доспеаност, при што раководството има позитивна намера да ги чува до нивното доспевање. Доколку Фондот продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства почетно се признаваат на датумот на тргувањето - датум кога Фондот се обврзува да го купи средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемени за трошоците на трансакциите.

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакции се признаваат како расходи во периодот во Извештајот за работењето на Фондот.

Кредитите се признаваат кога се даваат готовински средства на позајмувачот.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Финансиски средства (продолжение)

Почетно признавање на финансиските средства (продолжение)

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност, според средниот девизен курс на НБРСМ за соодветната валута на датумот на тргување.

Последователно мерење на финансиски средства

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентираат по нивната објективна вредност на датумот на проценка на средствата на пензискиот фонд. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за работењето на Фондот како нереализирани добивки или загуби за периодот за кои се јавуваат. Доколку хартиите од вредност се продадат или истите доспеат, нереализираните добивки или загуби се прикажуваат во реализирани добивки или загуби.

Финансиските средства расположливи за продажба последователно се евидентираат според нивната објективна вредност доколку со нив активно се тргува на пазарот за хартии од вредност. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат во ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средства на пензискиот фонд, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во Извештајот за нето средства на Фондот, се признаваат во тековните добивки или загуби. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Приходите врз основа на камати како и амортизацијата на премијата/дисконт на финансиските средства што се расположливи за продажба, се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за тековниот период.

Финансиските средства кои се чуваат во доспевање последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со примена на метод на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и претставува интерна стапка на принос на предметната обврзница. Приходите од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за периодот.

Депозитите, кредитите и побарувањата последователно се мерат според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Објективна вредност

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД, треба да биде еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД се користат единствено пазарните цени кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Финансиски средства (продолжение)

Објективна вредност (продолжение)

Како пазарна вредност на сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа на цената на последното тргување доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европската Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско-информативниот сервис Bloomberg не е објавена цена за финансиските инструменти, за објективна вредност се зема цена од друг финансиско информативен сервис, по насоки дадени од Агенцијата.

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република С.Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност.

Само пазарните цени кои се резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност може да се користат за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република С. Македонија.

Пазарната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република С. Македонија е просечната дневна цена по кои се тргувани хартиите од вредност, пондерирани со количината. Од овој просек се исклучени “блок” трансакциите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој имало тргување.

Објективната вредност не може да се утврди врз основа на просечна пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Ако со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена се применуваат техники на вреднување кога не постои активен пазар.

Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер организирани од страна на НБРСМ во соработка со Министерство за финансии. Објективната вредност на овие хартии од вредност се мери со амортизираниот износ со користење на метод на амортизација со ефективна каматна стапка.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Финансиски средства (продолжение)

Техники на вреднување

(1) Кога не постои активен пазар за финансикиот инструмент, објективната вредност се утврдува според следната методологија:

- а) отворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на уделот утврдена за датумот на проценка, а објавена од страна на Комисијата за хартии од вредност или Македонската берза на хартии од вредност.
- б) затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на акцијата
- в) долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на Македонска берза за хартии од вредност и долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во странство се проценуваат според метод на линеарна амортизација, при што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност на таа хартија од вредност. Доколку со тие хартии од вредност повторно се тргува, од денот на повторното тргување истите ќе се проценуваат по просечна пазарна цена објавена на активен пазар.
- г) акциите издадени од акционерски друштва во Република С.Македонија или компании и банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД се проценуваат според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да го добие при промптна продажба.
- е) хартиите од вредност врз осова на хипотека се проценуваат со користење на метод на дисконтирани парични текови, при што дисконтната стапка која се користи при пресметка треба да ги одрази преовладувачките каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена за ризикот од неизвршување на паричните обврски.

По исклучок од став (1) точката а) Друштвото може да ја користи последно објавената вредност по удел во инвестиционен фонд. Во ваков случај друштвото треба веднаш, по електронски пат, да ја извести Агенцијата за преземените активности.

Во случај да се продадат дел од средствата кои се држат до достасување поради промена на целите или способноста да се држат до достасување, сите средства кои се класифицирани во категоријата на финансиски инструменти кои се чуваат до достасување треба повторно да се измерат по објективна фер вредност. Од датумот на настанување на ваков конкретен случај во наредните 2 (две) финансиски години ниту една хартија од вредност на пензискиот фонд не треба да се процени и класифицира во категоријата до достасување. Исклучок од ова се случите кога:

- Се продаваат или пренесуваат во друга категорија на финансиски инструменти не повеќе од 0,1% од средствата кои се чуваат до достасување, а таков случај се појавува само еднаш годишно
- Се продаваат средства кои имаат најмногу 3 месеци пред крајниот рок на доспевање или
- Се продаваат средства кај кои е наплатена најмалку 95% од главнината

Нереализирани капитални добивки/загуби

Кај финансиските инструменти во тргување се признаваат нереализирани добивки/загуби како резултат на промена на објективната (пазарна) вредност на хартиите од вредност. Доколку овие финансиски средства се во девизи, курсните разлики се признаваат во нереализирани добивки или загуби. Нереализираните капитални добивки/загуби и приходите од купонска камата се признаваат на дневна основа во Извештајот за работењето.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Финансиски средства (продолжение)

Нереализирани капитални добивки/загуби (продолжение)

При достасување на главницата или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесува како реализирани добивки/загуби за периодот.

Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните добивки/загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност и достасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт кои се класифицирани во портфолио за тргување. Реализираните добивки/загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност.

Добивки/загуби на финансиски инструменти расположливи за продажба

Добивките или загубите од промена на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат како ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средства на фондот. Приходите од купонска камата и амортизацијата на премијата/дисконтот се признаваат во Извештајот за работењето на фондот.

Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Кај финансиските инструменти кои се чуваат во доспевање при последователно вреднување се евидентира амортизација на дисконт/премија како и приход од купонска камата на должничките хартии од вредност, курсни разлики доколку истите се во девизи или се со девизна клаузула и пресметана камата кај орочените депозити. Евиденцијата на овие приходи/расходи се врши на дневна основа и истите се признаваат во Извештајот за работење на пензискиот фонд.

Средства на Фондот и стратегија за вложување

Во согласност со ограничувањата предвидени според Законот за доброволно капитално финансирање пензиско осигурување, средствата на Фондот може да се вложуваат само во следните видови на финансиски инструменти:

Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства на странски издавачи од земјите членки на Европската Унија и земји членки на ОЕЦД. Во рамките на ова ограничување:

- Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД и во должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во државите-членки на ЕУ или на ОЕЦД;

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Финансиски средства (продолжение)

Средства на Фондот и стратегија за вложување (продолжение)

- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД.

Најмногу 100% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства издадени од субјекти кои се наоѓаат во Р. Северна Македонија. Во рамките на ова ограничување:

- Најмногу 60% можат да се вложат во банкарски депозити, сертификати за депозити, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки, хартии од вредност врз основа на хипотека издадени или гарантирани од банки;
- Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Владата на РСМ;
- Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Народната Банка на РСМ (“НБРСМ”);
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции кои котираат на официјалниот пазар;
- Најмногу 40% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и комерцијални записи издадени од акционерски друштва. Во рамки на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на фондот можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа;
- Најмногу 5% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удели и акции на инвестициски фондови во РМ.

Депризнавање на финансиски средства

Финансиските средства се депризнаваат кога правото за добивање на паричен тек од финансиските средства истекло, односно инструментот е продаден, доспеан или отуѓен на друг начин. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

2.5 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и доколку тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Оштетување на финансиските средства (продолжение)

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност (продолжение)

Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за работењето на Фондот

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Фондот го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Извештајот за работењето. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Извештајот за работењето на Фондот, со истовремено нејзино отстранување од ревалоризациони резерви.

Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку Извештајот за работењето на Фондот. Останатиот износ, до новата објективна вредност, Фондот го третира како зголемување на објективната вредност на средството и се признава во ревалоризациските резерви.

2.6 Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност и се признаваат како средства и/или обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање. Овие побарувања вклучуваат и побарувања за дивиденди.

2.7 Нето средства на Фондот

Нето средствата на Фондот ги сочинуваат вкупните средства на Фондот намалени за вредноста на обврските на Фондот.

2.8 Вредност на сметководствената единица

Вредноста на сметководствената единица ја претставува вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици на датумот на пресметка. Исклучок претставува вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси која е утврдена на 100 денари, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Стапка на принос на пензискиот фонд

Стапката на принос се пресметува во номинален и реален износ за претходните 84 месеци (пресметковен период) а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимални места.

Доколку пензискиот фонд не примал придонеси во период од 84 месеци, но примал во период од 12 месеци, на крајот на јуни односно декември, ќе се утврди приносот за периодот од први јуни односно декември по основање на фондот до крајот на јуни односно декември кога се прави пресметката. Во тој случај пресметковниот период изнесува 78, 72, 66, 60, 54, 48, 42, 36, 30, 24, 18 и 12 месеци.

Стапката на принос во номинален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во номинален износ, се пресметува последната формула:

$$R_{nom} = (SEt/SEo)^{(365/t)} - 1$$

каде,

R е стапка на принос во номинален износ за пресметковниот период,

SEt е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период

SEo е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој претходи на првиот месец во пресметковниот период

t е број на денови во пресметковниот период

Стапката на принос во реален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во реален износ, се пресметува врз основа на годишната стапка на принос во номинален износ и промена на нивото на трошоците за живот во пресметковниот период со користење на следната формула:

$$R_{real} = (1 + R_{nom}) / \left\{ \left[\prod_{k=1}^t (1 + (i_k - 100)/100) \right]^{365/t} \right\} - 1$$

каде,

Rreal е стапката на принос во реален износ за пресметковниот период,

Rnom е стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период,

t е бројот на денови во пресметковниот период,

ik е индекс на трошок на живот, објавен од Државниот завод за статистика на Р. Македонија, на крајот на јуни односно декември во секоја година во однос на јуни или декември во претходната година, почнувајќи од годината на пресметката наназад за сите години во пресметковниот период и последното полугодие во пресметковниот период доколку тој изнесува 78, 66, 54, 42, 30 или 18 месеци.

2.10 Приходи од камати и дивиденди

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши согласно договорената односно пропишаната метода на пресметка за секој финансиски инструмент. Приходите од камати вклучуваат приходи од камата на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходи од камата на должничките инструменти, приходи од камати на трансакциите сметки и приходите од дивиденди. Приходите од дивиденда вклучуваат приходи од дивиденди од домашни и странски акции и ETF-и (Exchange traded funds). Приходите од дивиденди се евидентираат по добиена најава за исплата на дивиденда од банката чувар.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.11 Надоместоци за управување со Фондот

Фондот во 2019 исплаќа надоместоци на Друштвото за управување со средствата на Фондот на месечно ниво во износ од 0,075% (2018: 0,075%) од вредноста на вкупно управуваните нето средства на Фондот.

2.12 Расходи за посреднички провизии

Овие расходи се однесуваат на надоместоците кои се исплаќаат на финансиските посредници (банки и брокерски куќи) кои купуваат хартии од вредност во име на Фондот.

2.13 Добивки/загуби од курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат во денари според средниот курс на НБРСМ кој важен на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се евидентираат според важечкиот курс на денот на Извештајот за нето средствата на Фондот со состојба на датумот на известување. Курсните разлики се евидентираат во Извештајот за работењето на Фондот.

2.14 Данок на добивка

Во согласност со Член 18 од Законот за инвестициони фондови, Фондот нема својство на правен субјект во Р. Северна Македонија и оттаму не подлежи на оданочување.

2.15 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзан субјект во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице ;
- член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
- во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и покерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

3 Парични средства

	2019	2018
Трансакциска сметка во Шпаркасе Банка АД Скопје, Сметка за придонеси	5.228	6.346
Трансакциска сметка во Шпаркасе Банка АД Скопје, Сметка за инвестирање	14.740	10.407
Девизна сметка кај субчувар – УСД	155	663
Вкупно	20.123	17.416

4 Побарувања по основ на вложувања

	2019	2018
Побарувања по основ на камата на сметки кај Чувар на имот	2	-
Побарување по основ на дивиденда од странски издавач	187	380
Побарувања по основ на пренос од други фондови	146	-
Вкупно	335	380

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување

	2019	2018
Акции издадени од домашни акционерски друштва	38.392	30.482
Државни обврзници	300.540	328.729
Удели во отворени инвестициски фондови	287.453	227.268
Вкупно	626.385	586.479

Акции издадени од домашни акционерски друштва

	2019	2018
Обични акции		
MKALKA101011, ALK	25.514	17.582
MKGRNT101015, GRNT	7.287	5.179
MKMTUR101018, MTUR	5.591	6.205
MKONBA101012, ONB	-	1.516
Вкупно	38.392	30.482

Удели во странски отворени инвестициски фондови

	2019	2018
DE0005933931; DAXEX GT	5.382	4.317
DE0002635307; SXXPIEX GT	12.937	10.390
US78462F1030; SPY UP	38.239	29.009
US9220427754; VEU UP	39.830	33.000
DE0005933956; SX5EEX GT	5.220	4.135
US9229087690; VTI UP	40.847	31.130
US4642876555; IWM UP	14.675	11.589
US9229083632; VOO UP	44.115	33.486
US4642882405; ACWX UQ	32.709	27.299
US9220428661; VPL UP	9.884	8.415
US4642882579; ACWI UQ	43.615	34.498
Вкупно	287.453	227.268

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување (продолжение)

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија

	2019	2018
MKMINF200DD2	2.464	2.913
MKMINF200DE0	5.239	6.028
MKMINF200DF7	49	54
MKMINF20G838	-	9.986
MKMINF20G887	-	8.418
MKMINF20G903	-	4.023
MKMINF20G929	3.996	4.035
MKMINF20G945	-	1.790
MKMINF20G960	-	2.553
MKMINF20G986	10.627	10.712
MKMINF20GA06	2.035	2.036
MKMINF20GA55	5.767	5.767
MKMINF20GA97	4.110	4.111
MKMINF20GC61	4.046	4.047
MKMINF20GD29	13.688	13.691
MKMINF20GD52	2.989	2.990
MKMINF20GD78	4.823	4.824
MKMINF20GD94	6.303	6.305
MKMINF20GE02	3.266	3.266
MKMINF20GE10	2.039	2.040
MKMINF20GE28	3.406	3.406
MKMINF20GE44	3.398	3.398
MKMINF20GE51	4.602	4.602
MKMINF20GE77	2.844	2.845
MKMINF20GF19	1.745	1.745
MKMINF20GF35	1.188	1.188
MKMINF20GF43	659	659
MKMINF20GF68	12.117	12.117
MKMINF20GG83	8.587	8.589
MKMINF20GG91	10.145	10.148
MKMINF20GH25	3.990	3.991
MKMINF20GH74	12.002	12.005
MKMINF20GI16	13.721	13.723
MKMINF20GI73	10.529	10.530
MKMINF20GI81	4.723	4.724
MKMINF20GJ15	5.664	5.665
MKMINF20GJ23	1.264	1.264
MKMINF20GJ31	7.114	7.115
MKMINF20GJ64	2.594	2.595
MKMINF20GJ80	5.972	5.973
MKMINF20GJ98	5.256	5.257
MKMINF20GK04	16.114	16.117
MKMINF20GK46	16.028	16.031
MKMINF20GK53	9.681	9.683
MKMINF20GK79	10.226	10.228
MKMINF20GK95	4.242	4.243
MKMINF20GL03	1.015	1.015
MKMINF20GL37	5.217	5.218
MKMINF20GL52	6.495	6.496
MKMINF20GL60	7.410	7.412
MKMINF20GL78	4.947	4.948
MKMINF20GL86	3.461	3.462
MKMINF20GN01	3.210	3.210
MKMINF20GN27	3.023	3.024
MKMINF20GN50	7.990	7.992
MKMINF20GN68	1.667	1.667
MKMINF20GN76	2.736	2.737
MKMINF20GN84	4.117	4.118
Вкупно	300.540	328.729

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување (продолжение)

Државни обврзници

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат за тргување се издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија и вклучуваат обврзници за денационализација и континуирани обврзници. Обврзниците за денационализација имаат рок на доспевање од 2024 година до 2026 година со годишна купонска камата од 2%. Континуираните обврзници имаат рок на доспевање од 2024 година до 2032 година и годишна купонска камата од 3,50% до 5,00%.

6 Финансиски средства кои се расположливи за продажба

	2019	2018
Државни обврзници	155.669	61.768
Вкупно	155.669	61.768

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија

	2019	2018
MKMINF200DG5	1.673	1.864
MKMINF20GO42	5.135	5.136
MKMINF20GO34	13.564	13.564
MKMINF20GO75	1.651	1.651
MKMINF20GP17	17.736	17.737
MKMINF20GP82	9.450	9.450
MKMINF20GR49	3.055	3.055
MKMINF20GR64	9.309	9.311
MKMINF20GS22	25.421	-
MKMINF20GS71	12.905	-
MKMINF20GS97	2.444	-
MKMINF20GT05	16.636	-
MKMINF20GT39	29.695	-
MKMINF20GT47	6.995	-
Вкупно	155.669	61.768

Државни обврзници

Државните обврзници класификувани како расположливи за продажба се издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија и вклучуваат обврзници за денационализација и континуирани обврзници.

Обврзниците за денационализација имаат рок на доспевање до 2027 година со годишна купонска камата од 2%.

Континуираните обврзници имаат рок на доспевање од 2033 до 2034 година и годишна купонска камата од 2,45% до 3,70%

7 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

	2019	2018
Државни обврзници	58.290	44.978
Депозити	135.475	87.587
Вкупно	193.765	132.565

Депозити

	2019	2018
Долгорочни депозити	117.474	82.287
Краткорочни депозити	18.001	5.300
Вкупно	135.475	87.587

7 Финансиски средства кои се чуваат до достасување (продолжение)

Краткорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2019 година краткорочните депозити во износ од 18.001 илјади денари (2018: 5.300 илјади денари) претставуваат орочени депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 30 дена (2018: до 30 дена), со каматна стапка од 0,30% (2018: 0,30%) на годишно ниво.

Долгорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2019 година долгорочните депозити во износ од 117.474 илјади денари (2018: 82.287 илјади денари) претставуваат орочени депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 4 години (2018: 3 години), со каматна стапка од 2,60% до 3,25% (2018: 2,60% до 3,30%) на годишно ниво.

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија

	2019	2018
MKMINF20GO26	23.692	23.697
MKMINF20GP09	4.566	4.566
MKMINF20GP41	8.871	8.872
MKMINF20GR23	7.842	7.843
MKMINF20GS06	3.687	-
MKMINF20GS48	2.678	-
MKMINF20GS89	2.192	-
MKMINF20GT21	4.762	-
Вкупно	58.290	44.978

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат до достасување се издадени од Министерство за Финансии на Р. Северна Македонија и претставуваат континуирани обврзници со каматна стапка од 3,8% до 4,85% со рок на доспевање од 2033 до 2049 година.

8 Обврски кон Друштвото за управување со Фондот

	2019	2018
Надоместок за управување со Фондот	723	589
Надоместок од уплатени придонеси	138	163
Обврски за неконвертирани придонеси	13	-
Обврски по основ на исплата на пензиски надомест	1.966	-
Обврски по основ на пренос во други фондови	3.329	-
Останати обврски	57	114
Други обврски	11	-
Вкупно	6.237	866

Со состојба на 31 декември 2019 година, Фондот има обврска кон Друштвото за управување со средствата на Фондот во износ од 723 илјади денари (2018: 589 илјади денари). Износот претставува надоместок за управување на Фондот, а е пресметан од страна на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје. Надоместокот за управување со Фондот на годишно ниво изнесува 0,9% (2018: 0,9%) од нето средствата на Фондот и се пресметува на дневно ниво или претставува 0,075% (2018: 0,075%) од нето средствата на Фондот на месечно ниво.

Со состојба на 31 декември 2019 година, Фондот има обврска кон Друштвото за надоместок од уплатени придонеси во износ од 138 илјади денари (2018: 163 илјади денари). Надоместокот од уплатени придонеси изнесува максимум 2,90% (2018: максимум 2,90%) од секој уплатен придонес.

9 Приходи од камати

	2019	2018
Амортизација на премијата (дисконт) кои доспеваат на фиксен датум	(114)	(131)
Приходи од камати од хартии од вредност во тргување	11.776	13.808
Приходи од камати од хартии од вредност расположливи за продажба	3.108	1.087
Приходи од камати од хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	2.124	1.240
Приходи од камати од депозити	3.516	2.478
Приходи од камата на денарски сметки кај Чуварот	28	28
Вкупно	20.438	18.510

10 Приходи од дивиденди

	2019	2018
Приходи од дивиденда од US78462F1030; SPY UP	467	381
Приходи од дивиденда од US4642876555; IWM UP	129	112
Приходи од дивиденда од US9220427754; VEU UP	867	586
Приходи од дивиденда од US9229087690; VTI UP	508	392
Приходи од дивиденда од US9229083632; VOO UP	581	410
Приходи од дивиденда од US9220428661; VPL UP	198	179
Приходи од дивиденда од US4642882405; ACWX UQ	737	503
Приходи од дивиденда од US4642882579; ACWI UQ	712	489
Приходи од дивиденда од DE0005933956; SX5EEX GT	147	131
Приходи од дивиденда од DE0002635307; SXXPIEX GT	371	309
Приходи од дивиденда од MKALKA101011; ALK	686	579
Приходи од дивиденда од MKMTUR101018; MTUR	297	258
Приходи од дивиденда од MKGRNT101015; GRNT	195	241
Приходи од дивиденда од MKOHBA101012; OHB	-	16
Вкупно	5.895	4.586

11 Реализирани добивки и загуби

	2019	2018
Реализирани капитални добивки	933	3.522
Реализирани капитални загуби	(855)	(3.035)
Вкупно	78	487

Реализирани добивки и загуби од:

Главница и камата од државни обврзници	71	99
Продажба на обични акции издадени од акционерски друштва	7	388
Вкупно	78	487

12 Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци

Трошоците кои произлегуваат од продажба или купување на финансиски средства кои се класифицираат во портфолио за тргување директно се евидентирани како трошоци во Извештајот за работењето на Фондот во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

13 Нереализирани капитални добивки/(загуби) од вложувања во хартии од вредност, нето

	2019	2018
Обични акции издадени од акционерски друштва	10.666	3.224
Државни обврзници	38	200
Удели во отворени инвестициски фондови	60.185	(18.227)
Вкупно	70.889	(14.803)

14 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Фондот се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност.

Политиките на Фондот за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Фондот редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса. Управувањето со ризици го вршат вработените од секој сектор. Тие ги идентификуваат и проценуваат ризиците од финансирање во обемот на нивната работа и преку тесна соработка со цел навремено да дејствуваат.

14.1 Пазарни ризици

Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, ефектот од флукуација на пазарните цени на акциите и уделите во инвестициски фондови како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Друштвото за управување со средствата на Фондот утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Каматен ризик

Фондот е изложен на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според веројатноста од промена на каматните стапки од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

31 декември 2019 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не каматноосни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
Парични средства	20.123	-	-	-	-	-	20.123
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	325.845	300.540	626.385
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-	155.669	155.669
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	193.765	193.765
Останати средства на Фондот	-	-	-	-	335	-	335
Вкупно средства	20.123	-	-	-	326.180	649.974	996.277
Обврски							
Останати обврски	-	-	-	-	6.237	-	6.237
Вкупно обврски	-	-	-	-	6.237	-	6.237
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	20.123	-	-	-	319.943	649.974	990.040

14. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.1 Пазарни ризици (продолжение)

31 декември 2018 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не каматоносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Вкупно средства	22.716	-	-	-	258.130	517.762	798.608
Вкупно обврски	-	-	-	-	866	-	866
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	22.716	-	-	-	257.264	517.762	797.742

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот:

31 декември 2019 година	МКД	ЕУР
Средства		
Парични средства	0,20%	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	4,06%	3,87%
Финансиски инструменти расположливи за продажба	3,25%	2,80%
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	2,64%	4,19%
Останати средства на Фондот	-	-
Обврски	-	-
Останати обврски	-	-

31 декември 2018 година	МКД	ЕУР
Средства		
Парични средства	0,25%	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	4,06%	3,98%
Финансиски инструменти расположливи за продажба	3,54%	2,97%
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	2,95%	4,18%
Обврски	-	-
Останати обврски	-	-

14.2 Валутен ризик

Фондот е изложен на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето позицијата на валутен ризик на Фондот на 31 декември (во илјади денари).

14. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.2 Валутен ризик (продолжение)

31 декември 2019 година	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства				
Парични средства	19.968	-	155	20.123
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	79.582	282.888	263.915	626.385
Финансиски инструменти расположливи за продажба	125.406	30.263	-	155.669
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	135.475	58.290	-	193.765
Останати средства на Фондот	148	-	187	335
Вкупно средства	360.579	371.441	264.257	996.277
Обврски				
Обврски	6.181	-	56	6.237
Вкупно обврски	6.181	-	56	6.237
Нето отворена билансна позиција	354.398	371.441	264.201	990.040

31 декември 2018 година	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Вкупно средства	216.766	372.373	209.469	798.608
Вкупно обврски	752	-	114	866
Нето отворена билансна позиција	216.014	372.373	209.355	797.742

14.3 Ризик од ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Фондот ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од секојдневното работење. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финасиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање (во илјади денари).

14. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.3 Ризик од ликвидност (продолжение)

31 декември 2019 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства					
Пари и депозити кај банки	20.123	-	-	-	20.123
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	329.335	4.308	31.450	261.292	626.385
Финансиски инструменти расположливи за продажба	1.303	1.267	827	152.272	155.669
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	19.602	5.119	112.285	56.759	193.765
Останати средства на Фондот	335	-	-	-	335
Вкупно средства	370.698	10.694	144.562	470.323	996.277
Обврски					
Останати обврски	6.237	-	-	-	6.237
Вкупно обврски	6.237	-	-	-	6.237
Нето ризик од ликвидност	364.461	10.694	144.562	470.323	990.040
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	364.461	375.155	519.717	990.040	
 31 декември 2018 година					
Вкупно средства	308.315	25.329	72.823	392.141	798.608
Вкупно обврски	866	-	-	-	866
Нето ризик од ликвидност	307.449	25.329	72.823	392.141	797.742
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	307.449	332.778	405.601	797.742	

ПРИЛОЗИ

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот

а) Акции

	Број на акции	Трошок на набавка по акција ⁷	Вкупен трошок на набавка ⁸	Вредност на акцијата на денот на известув.	Вкупна вредност на денот на известув.	% на издавачот	% од вредноста на средства на Фондот
Обични акции							
MKALKA101011, ALK	2.144	8	17.582	12	25.514	0,15%	2,56%
MKGRNT101015, GRNT	6.470	1	5.179	1	7.287	0,21%	0,73%
MKMTUR101018, MTUR	993	5	4.965	6	5.591	0,22%	0,56%
Вкупни вложувања во акции издадени во Р. Северна Македонија	9.607	-	27.726	-	38.392	-	3,85%
Вкупно вложувања во акции	9.607	-	27.726	-	38.392	-	3,85%

б) Обврзници

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ					
MKMINF200DD2; RMDEN13	40.001 ЕУР	2.391	2.464	0,40%	0,25%
MKMINF200DE0; RMDEN14	85.062 ЕУР	5.074	5.239	0,90%	0,53%
MKMINF200DF7; RMDEN15	791 ЕУР	47	49	0,01%	0,00%
MKMINF200DG5; RMDEN16	27.306 ЕУР	1.620	1.673	0,34%	0,17%
MKMINF20G929; DO2014/10-0524dk	3.700.000 МКД	3.852	3.996	3,92%	0,40%
MKMINF20G986; DO2014/16-0724dk	10.000.000 МКД	10.214	10.627	4,59%	1,07%
MKMINF20GA06; DO2014/18-0824dk	2.000.000 МКД	1.936	2.036	0,33%	0,20%
MKMINF20GA55; DO2014/23-1024	5.700.000 МКД	5.494	5.767	0,89%	0,58%
MKMINF20GA97; DO2014/27-1024	4.070.000 МКД	3.915	4.110	100,00%	0,41%
MKMINF20GC61; DO2015/04-0125dk	3.920.000 МКД	3.910	4.046	11,39%	0,41%
MKMINF20GD29; DO2015/10-0330dk	13.300.000 МКД	13.160	13.688	1,62%	1,37%
MKMINF20GD52; DO2015/13-0330dk	2.910.000 МКД	2.873	2.989	0,91%	0,30%
MKMINF20GD78; DO2015/15-0430dk	4.700.000 МКД	4.637	4.823	1,71%	0,48%
MKMINF20GD94; DO2015/17-0530dk	6.150.000 МКД	6.059	6.303	2,46%	0,63%
MKMINF20GE02; DO2015/18-0525dk	3.200.000 МКД	3.154	3.266	1,58%	0,33%
MKMINF20GE10; DO2015/19-0630dk	2.000.000 МКД	1.959	2.039	1,54%	0,20%
MKMINF20GE28; DO2015/20-0625	3.340.000 МКД	3.279	3.406	2,50%	0,34%
MKMINF20GE44; DO2015/22-0630dk	3.340.000 МКД	3.265	3.397	1,72%	0,34%
MKMINF20GE51; DO2015/23-0725	4.520.000 МКД	4.431	4.602	1,07%	0,46%
MKMINF20GE77; DO2015/25-0730dk	2.800.000 МКД	2.733	2.844	0,45%	0,29%
MKMINF20GF19; DO2015/29-0730dk	1.720.000 МКД	1.676	1.745	3,23%	0,18%
MKMINF20GF35; DO2015/31-0830dk	1.170.000 МКД	1.141	1.188	3,75%	0,12%

⁷ Трошок на набавка по акција ја претставува цената на акцијата на 31 декември 2018 година.

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот (продолжение)

б) Обврзници (продолжение)

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ					
MKMINF20GF43; DO2015/32-0825	650.000 МКД	634	659	0,25%	0,07%
MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	11.960.000 МКД	11.663	12.117	7,13%	1,22%
MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	8.610.000 МКД	8.288	8.587	7,32%	0,86%
MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	9.830.000 МКД	9.804	10.146	4,78%	1,02%
MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	3.850.000 МКД	3.826	3.990	2,19%	0,40%
MKMINF20GH74; DO2016/07-0231dk	11.600.000 МКД	11.506	12.002	12,66%	1,20%
MKMINF20GI16; DO2016/11-0426dk	13.400.000 МКД	13.229	13.721	64,11%	1,38%
MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	10.380.000 МКД	10.125	10.529	1,82%	1,06%
MKMINF20GI81; DO2016/18-0826dk	4.660.000 МКД	4.552	4.723	3,01%	0,47%
MKMINF20GI15; DO2016/21-0931dk	5.600.000 МКД	5.424	5.664	1,88%	0,57%
MKMINF20GJ23; DO2016/22-0931dk	1.250.000 МКД	1.210	1.264	0,27%	0,13%
MKMINF20GJ31; DO2016/23-1031dk	7.050.000 МКД	6.812	7.114	3,34%	0,71%
MKMINF20GJ64; DO2016/26-1131dk	2.580.000 МКД	2.483	2.594	0,48%	0,26%
MKMINF20GJ80; DO2016/28-1231dk	5.950.000 МКД	5.717	5.972	1,28%	0,60%
MKMINF20GJ98; DO2016/29-1231dk	5.250.000 МКД	5.031	5.256	0,60%	0,53%
MKMINF20GK04; DO2017/02-0132dk	15.500.000 МКД	15.481	16.114	2,21%	1,62%
MKMINF20GK46; DO2017/05-0132dk	15.490.000 МКД	15.442	16.028	2,69%	1,61%
MKMINF20GK53; DO2017/06-0232dk	9.380.000 МКД	9.326	9.681	1,34%	0,97%
MKMINF20GK79; DO2017/08-0332dk	9.920.000 МКД	9.852	10.226	1,69%	1,03%
MKMINF20GK95; DO2017/10-0332dk	4.130.000 МКД	4.087	4.242	0,90%	0,43%
MKMINF20GL03; DO2017/11-0332dk	990.000 МКД	978	1.015	0,54%	0,10%
MKMINF20GL37; DO2017/14-0532dk	5.100.000 МКД	5.025	5.217	2,76%	0,52%
MKMINF20GL52; DO2017/16-0632dk	6.380.000 МКД	6.255	6.495	2,13%	0,65%
MKMINF20GL60; DO2017/17-0632dk	7.290.000 МКД	7.135	7.410	2,11%	0,74%
MKMINF20GL78; DO2017/18-0632dk	4.870.000 МКД	4.764	4.947	0,54%	0,50%
MKMINF20GL86; DO2017/19-0732dk	3.410.000 МКД	3.333	3.461	0,74%	0,35%
MKMINF20GN01; DO2017/30-1032dk	3.180.000 МКД	3.089	3.210	0,28%	0,32%
MKMINF20GN27; DO2017/32-1032dk	3.000.000 МКД	2.909	3.023	0,65%	0,30%
MKMINF20GN50; DO2017/35-1132dk	7.940.000 МКД	7.689	7.990	1,50%	0,80%
MKMINF20GN68; DO2017/36-1132dk	1.660.000 МКД	1.604	1.667	0,21%	0,17%
MKMINF20GN76; DO2017/37-1132dk	2.730.000 МКД	2.632	2.736	2,18%	0,27%
MKMINF20GN84; DO2017/38-1232dk	4.120.000 МКД	3.962	4.117	1,36%	0,41%
MKMINF20GO42; DO2018/05-0133dk	4.990.000 МКД	4.977	5.135	0,89%	0,52%
MKMINF20GO34; DO2018/04-0133	13.110.000 МКД	13.079	13.564	2,15%	1,36%
MKMINF20GO75; DO2018/08-0233dk	1.610.000 МКД	1.600	1.651	1,09%	0,17%
MKMINF20GP17; DO2018/12-0633	17.390.000 МКД	17.128	17.736	1,96%	1,78%
MKMINF20GP82; DO2018/19-0933	9.360.000 МКД	9.132	9.450	2,34%	0,95%
MKMINF20GR49; DO2018/25-1133dk	3.040.000 МКД	2.967	3.055	0,76%	0,31%
MKMINF20GR64; DO2018/27-1133dk	9.280.000 МКД	9.042	9.309	2,11%	0,93%

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот (продолжение)

б) Обврзници (продолжение)

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ					
MKMINF20GS22; DO2019/04-0234	24.520.000 МКД	24.613	25.421	1,89%	2,55%
MKMINF20GS71; DO2019/09-0534	12.650.000 МКД	12.653	12.905	0,78%	1,30%
MKMINF20GS97; DO2019/11-0834dk	2.420.000 МКД	2.420	2.444	0,81%	0,25%
MKMINF20GT05; DO2019/12-0934	16.490.000 МКД	16.495	16.636	0,08%	1,67%
MKMINF20GT39; DO2019/15-1134	29.560.000 МКД	29.603	29.695	1,06%	2,98%
MKMINF20GT47; DO2019/16-1234dk	6.990.000 МКД	6.992	6.996	1,89%	0,70%
MKMINF20GO26; DO2018/03-0133dk	22.850.000 МКД	22.829	23.692	1,13%	2,38%
MKMINF20GP09; DO2018/11-0448dk	4.420.000 МКД	4.352	4.565	0,37%	0,46%
MKMINF20GP41; DO2018/15-0748dk	8.690.000 МКД	8.472	8.871	0,72%	0,89%
MKMINF20GR23; DO2018/23-1048dk	7.770.000 МКД	7.494	7.842	0,65%	0,79%
MKMINF20GS06; DO2019/02-1049dk	3.550.000 МКД	3.551	3.687	0,39%	0,37%
MKMINF20GS48; DO2019/06-0449dk	2.600.000 МКД	2.600	2.678	0,29%	0,27%
MKMINF20GS89; DO2019/10-0749dk	2.150.000 МКД	2.150	2.192	0,24%	0,21%
MKMINF20GT21; DO2019/14-1049dk	4.730.000 МКД	4.731	4.762	0,53%	0,47%
Вкупно инвестиции во обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ	-	497.556	514.499	-	51,64%
Вкупно инвестиции во обврзници	-	497.556	514.499	-	51,64%

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот (продолжение)

в) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД					
DE0005933931; DAXEX GT	771	4.317	5.382	0,00%	0,54%
DE0002635307; SXXPIEX GT	5.095	10.390	12.937	0,00%	1,30%
US78462F1030; SPY UP	2.162	29.009	38.239	0,00%	3,84%
US9220427754; VEU UP	13.485	33.000	39.830	0,00%	4,00%
DE0005933956; SXSEEX GT	2.245	4.135	5.220	0,00%	0,52%
US9229087690; VTI UP	4.543	31.130	40.847	0,00%	4,10%
US4642876555; IWM UP	1.612	11.589	14.675	0,00%	1,47%
US9229083632; VOO UP	2.714	33.486	44.115	0,00%	4,43%
US4642882405; ACWX UQ	12.118	27.299	32.709	0,01%	3,28%
US9220428661; VPL UP	2.585	8.415	9.884	0,00%	0,99%
US4642882579; ACWI UQ	10.015	34.498	43.615	0,01%	4,38%
Вкупно удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД	57.345	227.268	287.453	-	28,85%
Вкупно инвестиции во други должнички инструмент и удели во отворени инвестициски фондови	57.345	227.268	287.453	-	28,85%

г) Пласмани и депозити

	Трошок за набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% од вредноста на средствата на Фондот
Краткорочни депозити	18.000	18.001	1,81%
Долгорочни депозити	116.685	117.474	11,79%
Вкупно	134.685	135.475	13.60%

д) Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства

	Вкупна вредност на денот на известувањето	% од вредноста на средствата на Фондот
Акции	38.392	3,85%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	514.499	51,64%
Краткорочни хартии од вредност	-	-
Акции и удели во инвестициски фондови	287.453	28,85%
Парични средства	20.123	2,02%
Пласмани и депозити	135.475	13,60%
Останати средства	335	0,04%
Вкупно	996.277	100,00%

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината

Табела 2 – Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на продажба	Видови на хартии од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствена вредност ⁹	Продажна цена	Реализирани добивки / (загуби)
	Обични акции издадени од Р. Северна Македонија	-	-	-	7
22.10.2019	МКМКТUR101015, MTUR	50	5,00	5,30	15
24.10.2019	МКМКТUR101015, MTUR	48	5,00	5,30	14
29.10.2019	МКОНВА101012, ОНВ	230	6,59	6,30	(67)
30.10.2019	МКМКТUR101015, MTUR	50	5,00	5,30	15
30.10.2019	МКМКТUR101015, MTUR	50	5,00	5,30	15
31.10.2019	МКМКТUR101015, MTUR	50	5,00	5,30	15
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ*	-	-	-	7

*Вкупниот износ на нето реализирани капитални добивки (загуби) изнесува 78.286 денари. Нето реализираните капитални добивки се од наплата на достасана камата и ануитет на хартии од вредност во износ од 70.864 денари и од продажба на акции во износ од 7.422 денари.

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објективна вредност	Ревалориз. На хартиите од вредност	Нереализирани добивки / (загуби)	Нето курсн и разлики	Аморт. За диск /преми и кои досп. На ф.дат.	Загуба поради оштетување
31.12.19	Обични акции издадени во РСМ	27.726	38.392	-	10.666	-	-	-
	МКАЛКА101011, АЛК	17.582	25.514	-	7.932	-	-	-
	МКГРНТ101015, ГРНТ	5.179	7.287	-	2.108	-	-	-
	МКМТUR101018, MTUR	4.965	5.591	-	626	-	-	-
31.12.19	Обврзници издадени и/ или гарантирани од Владата на РСМ	497.566	514.499	242	38	(22)	16.675	
	МКМИНФ200DD2; RMDEN13	2.391	2.464	-	20	-	53	-
	МКМИНФ200DE0; RMDEN14	5.074	5.239	-	53	-	112	-
	МКМИНФ200DF7; RMDEN15	47	49	-	1	-	1	-
	МКМИНФ200DG5; RMDEN16	1.620	1.673	2	-	(1)	52	-
	МКМИНФ20G929; DO2014/10-0524dk	3.852	3.996	-	(1)	-	145	-
	МКМИНФ20G986; DO2014/16-0724dk	10.214	10.627	-	(2)	-	415	-
	МКМИНФ20GA06; DO2014/18-0824dk	1.936	2.036	-	-	-	100	-
	МКМИНФ20GA55; DO2014/23-1024	5.494	5.767	-	-	-	273	-
	МКМИНФ20GA97; DO2014/27-1024	3.915	4.110	-	-	-	195	-
	МКМИНФ20GC61; DO2015/04-0125dk	3.910	4.046	-	(1)	-	137	-
	МКМИНФ20GD29; DO2015/10-0330dk	13.160	13.688	-	(2)	-	530	-
	МКМИНФ20GD52; DO2015/13-0330dk	2.873	2.989	-	-	-	116	-

⁹ Сметководствената вредност ја претставува пазарната цена на хартиите од вредност на 31 декември 2018 година.

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот (продолжение)

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објек- тивна вредност	Рева- лориз. На хартии- те од вред- ност	Нере- ализи- рани добивк и/ (загуби)	Нето курсн и раз- лики	Аморт. За диск /преми и кои досп. На ф.дат.	Загуба поради оштету- вање
31.12.19	Обврзници издадени и/ или гарантирани од Владата на РСМ							
	MKMINF20GD78; DO2015/15-0430dk	4.637	4.823	-	(1)	-	187	-
	MKMINF20GD94; DO2015/17-0530dk	6.059	6.303	-	(1)	-	245	-
	MKMINF20GE02; DO2015/18-0525dk	3.154	3.266	-	-	-	112	-
	MKMINF20GE10; DO2015/19-0630dk	1.959	2.039	-	-	-	80	-
	MKMINF20GE28; DO2015/20-0625	3.279	3.406	-	-	-	127	-
	MKMINF20GE44; DO2015/22-0630dk	3.265	3.397	-	(1)	-	133	-
	MKMINF20GE51; DO2015/23-0725	4.431	4.602	-	-	-	171	-
	MKMINF20GE77; DO2015/25-0730dk	2.733	2.844	-	-	-	111	-
	MKMINF20GF19; DO2015/29-0730dk	1.676	1.745	-	-	-	69	-
	MKMINF20GF35; DO2015/31-0830dk	1.141	1.188	-	-	-	47	-
	MKMINF20GF43; DO2015/32-0825	634	659	-	-	-	25	-
	MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	11.663	12.117	-	-	-	454	-
	MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	8.288	8.587	-	(1)	-	300	-
	MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	9.804	10.146	-	(1)	-	343	-
	MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	3.826	3.990	-	(1)	-	165	-
	MKMINF20GH74; DO2016/07-0231dk	11.506	12.002	-	(2)	-	498	-
	MKMINF20GI16; DO2016/11-0426dk	13.229	13.721	-	(2)	-	494	-
	MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	10.125	10.529	-	-	-	404	-
	MKMINF20GI81; DO2016/18-0826dk	4.552	4.723	-	(1)	-	172	-
	MKMINF20GJ15; DO2016/21-0931dk	5.424	5.664	-	(1)	-	241	-
	MKMINF20GJ23; DO2016/22-0931dk	1.210	1.264	-	-	-	54	-
	MKMINF20GJ31; DO2016/23-1031dk	6.812	7.114	-	(1)	-	303	-
	MKMINF20GJ64; DO2016/26-1131dk	2.483	2.594	-	-	-	111	-
	MKMINF20GJ80; DO2016/28-1231dk	5.717	5.972	-	(1)	-	256	-
	MKMINF20GJ98; DO2016/29-1231dk	5.031	5.256	-	(1)	-	226	-
	MKMINF20GK04; DO2017/02-0132dk	15.481	16.114	-	(2)	-	635	-
	MKMINF20GK46; DO2017/05-0132dk	15.442	16.028	-	(2)	-	588	-
	MKMINF20GK53; DO2017/06-0232dk	9.326	9.681	-	(1)	-	356	-
	MKMINF20GK79; DO2017/08-0332dk	9.852	10.226	-	(2)	-	376	-
	MKMINF20GK95; DO2017/10-0332dk	4.087	4.242	-	(1)	-	156	-
	MKMINF20GL03; DO2017/11-0332dk	978	1.015	-	-	-	37	-
	MKMINF20GL37; DO2017/14-0532dk	5.025	5.217	-	(1)	-	193	-
	MKMINF20GL52; DO2017/16-0632dk	6.255	6.495	-	(1)	-	241	-
	MKMINF20GL60; DO2017/17-0632dk	7.135	7.410	-	(1)	-	276	-
	MKMINF20GL78; DO2017/18-0632dk	4.764	4.947	-	(1)	-	184	-

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот (продолжение)

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објек- тивна вредност	Рева- лориз. На хартии- те од вред- ност	Нере- ализи- рани добивк и/ (загуби)	Нето курсн и раз- лики	Аморт. За диск /преми и кои досп. На ф.дат.	Загуба поради оштету- вање
31.12.19	Обврзници издадени и/ или гарантирани од Владата на РСМ							
	MKMINF20GL86; DO2017/19-0732dk	3.333	3.461	-	(1)	-	129	-
	MKMINF20GN01; DO2017/30-1032dk	3.089	3.210	-	-	-	121	-
	MKMINF20GN27; DO2017/32-1032dk	2.909	3.023	-	-	-	114	-
	MKMINF20GN50; DO2017/35-1132dk	7.689	7.990	-	(1)	-	302	-
	MKMINF20GN68; DO2017/36-1132dk	1.604	1.667	-	-	-	63	-
	MKMINF20GN76; DO2017/37-1132dk	2.632	2.736	-	-	-	104	-
	MKMINF20GN84; DO2017/38-1232dk	3.962	4.117	-	(1)	-	156	-
	MKMINF20GO42; DO2018/05-0133dk	4.977	5.135	-	-	(1)	159	-
	MKMINF20GO34; DO2018/04-0133	13.079	13.564	-	-	-	485	-
	MKMINF20GO75; DO2018/08-0233dk	1.600	1.651	-	-	-	51	-
	MKMINF20GP17; DO2018/12-0633	17.128	17.736	-	-	-	608	-
	MKMINF20GP82; DO2018/19-0933	9.132	9.450	-	-	-	318	-
	MKMINF20GR49; DO2018/25-1133dk	2.967	3.055	-	-	-	88	-
	MKMINF20GR64; DO2018/27-1133dk	9.041	9.309	-	-	(1)	269	-
	MKMINF20GS22; DO2019/04-0234	24.613	25.420	240	-	-	567	-
	MKMINF20GS71; DO2019/09-0534	12.653	12.905	-	-	-	252	-
	MKMINF20GS97; DO2019/11-0834dk	2.420	2.444	-	-	-	24	-
	MKMINF20GT05; DO2019/12-0934	16.495	16.636	-	-	-	141	-
	MKMINF20GT39; DO2019/15-1134	29.603	29.695	-	-	-	92	-
	MKMINF20GT47; DO2019/16-1234dk	6.992	6.996	-	-	(8)	12	-
	MKMINF20GO26; DO2018/03-0133dk	22.829	23.692	-	-	(4)	867	-
	MKMINF20GP09; DO2018/11-0448dk	4.352	4.565	-	-	(1)	214	-
	MKMINF20GP41; DO2018/15-0748dk	8.472	8.871	-	-	(1)	400	-
	MKMINF20GR23; DO2018/23-1048dk	7.494	7.842	-	-	(1)	349	-
	MKMINF20GS06; DO2019/02-1049dk	3.551	3.687	-	-	(3)	139	-
	MKMINF20GS48; DO2019/06-0449dk	2.600	2.678	-	-	-	78	-
	MKMINF20GS89; DO2019/10-0749dk	2.150	2.192	-	-	-	42	-
	MKMINF20GT21; DO2019/14-1049dk	4.731	4.762	-	-	(1)	32	-

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот (продолжение)

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објек- тивна вредност	Рева- лориз. на хартии- те од вред- ност	Нере- ализи- рани добивк и/(загуб и)	Нето курсн и раз- лики	Аморт. за диск /преми и кои досп. на ф.дат.	Загуба поради оштету- вање
31.12.19	Удели во странски отворени инвестициски фондови	227.268	287.453	-	60.185	-	-	-
	DE0005933931; DAXEX GT	4.317	5.382	-	1.064	-	-	-
	DE0002635307; SXXPIEX GT	10.390	12.937	-	2.547	-	-	-
	US78462F1030; SPY UP	29.009	38.239	-	9.229	-	-	-
	US9220427754; VEU UP	33.000	39.830	-	6.831	-	-	-
	DE0005933956; SX5EEX GT	4.135	5.220	-	1.085	-	-	-
	US9229087690; VTI UP	31.130	40.847	-	9.717	-	-	-
	US4642876555; IWM UP	11.589	14.675	-	3.087	-	-	-
	US9229083632; VOO UP	33.486	44.115	-	10.630	-	-	-
	US4642882405; ACWX UQ	27.299	32.709	-	5.410	-	-	-
	US9220428661; VPL UP	8.415	9.884	-	1.469	-	-	-
	US4642882579; ACWI UQ	34.498	43.615	-	9.116	-	-	-
	ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	-	840.344	242	70.889	(22)	16.675	-

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква на вкупно нереализираните добивки (загуби) од вложување на хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2018 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.